

Utredning av tiltak for å innføre besøksbidrag for turisme

Kandidatnummer 17

Innholdsliste

1. Innledning	1
2. Turistnæringen i Norge	2
3. Samfunnsøkonomiske effekter av en turistskatt	7
4. Konklusjon	7
Referanser	8

1. Innledning

Kandidatnummer 17 har fått i oppdrag av næringsminister Jan Christian Vestre å gjøre en samfunnsøkonomisk utredning av tiltak som kan gjøres for å innføre besøksbidrag for turisme i Nord-Norge. Det vi skal se videre på her er besøksbidrag i form av en turistskatt. Nord-Norge har i de siste tiårene opplevd en stor vekst i turisme, og regjeringen har gitt grønt lys for at norske kommuner kan innføre en turistskatt. Dette er en skatt som eksempelvis betales av overnattingsgjester i hoteller, leiligheter og lignende eller som betales i flybilletten til destinasjonen.

Grunnen til å innføre en slik skatt er for å kunne verne miljøet og få inn en inntekt på fellesgoder som turister benytter seg av. Fellesgoder er goder som er tilgjengelig for alle, og eksempler på slike goder kan være toaletter, gangstier, informasjon, sikkerhet og beredskap. Turistskatt er en form for skatt som har vært innført allerede i andre land, og som allerede har vært i bruk i lang tid på Svalbard. Der blir det lagt på en avgift på 150 kroner for alle flybilleter, cruisebåtbilletter eller liknende befordringsmidler inn til øya. Med innføring av en turistskatt

er det meningen at etterspørselen skal bli lavere til reisedestinasjonen. Dette vil føre til at det blir mindre bruk og miljøbelastning.

I kapittel 2 skal vi se nærmere på turistnæringen i Nord-Norge. I figurer skal vi nærmere se på hvordan hotellovernattinger har utviklet seg over tid, hvilken kapasitetsutnyttelse hotellene har og hvor mange overnattinger som er av turister. Vi skal videre se på hvor mange som sysselsettes i turistnæringen og hvor mye et hotellrom i Nord-Norge koster i gjennomsnitt. Til slutt skal vi se når på året det kommer mest turister.

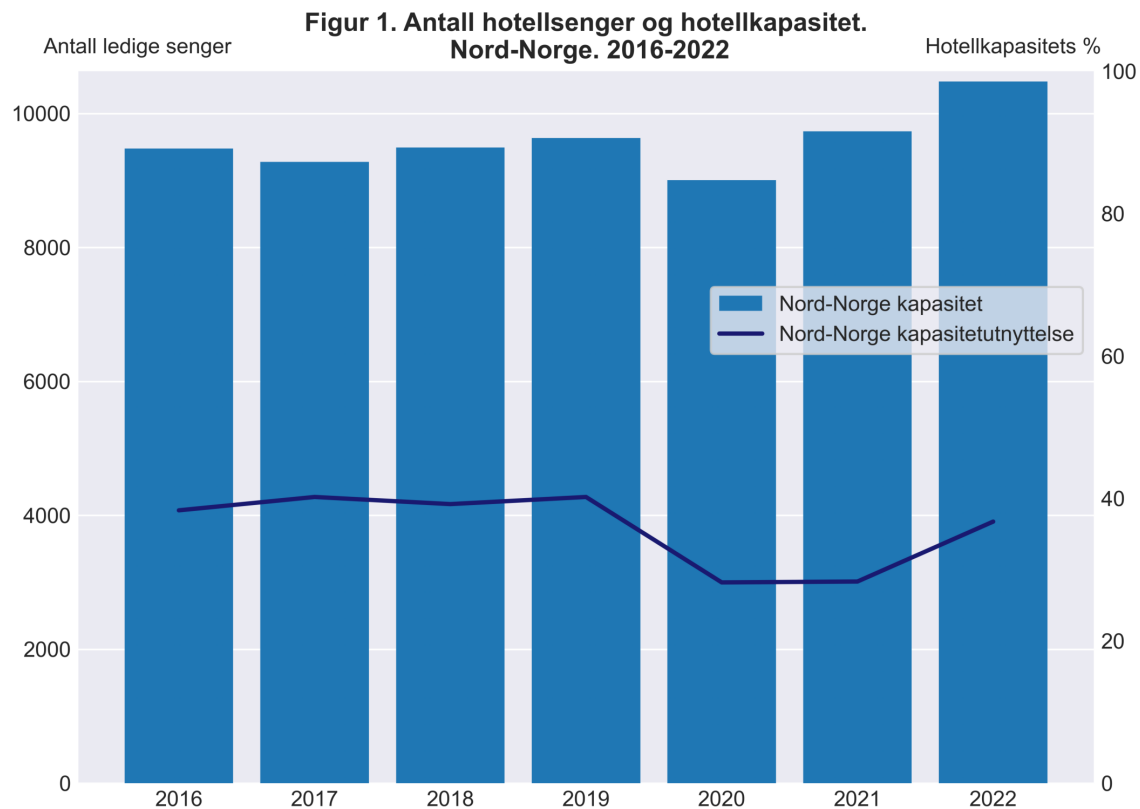
I kapittel 3 skal vi se nærmere på hvordan en turistskatt kan påvirke turistnæringen i Nord-Norge. Vi skal se på hvordan en turistskatt kan påvirke tilbud og etterspørsel etter hotellrom og flybilletter. Vi skal se på hvor stor effekt vi kan forvente av en turistskatt, og vi skal se på hvilke samfunnsøkonomiske konsekvenser turistskatten vil medbringe.

Kapittel 4 blir en sammenfatning av det vi har sett på i kapittel 2 og 3. Her skal vi konkludere med hvilke konsekvenser en turistskatt kommer til å ha for Nord-Norge.

2. Turistnæringen i Norge

I denne utredningen skal vi fokusere på turistnæringen i Nord-Norge. Nord-Norge består av fylkene Nordland og Troms og Finnmark. For å forstå viktigheten av dette markedet skal vi se på hvordan hotellovernattinger har utviklet seg over tid, dette for å se om det er økning eller nedgang i antall turister som besøker Nord-Norge.

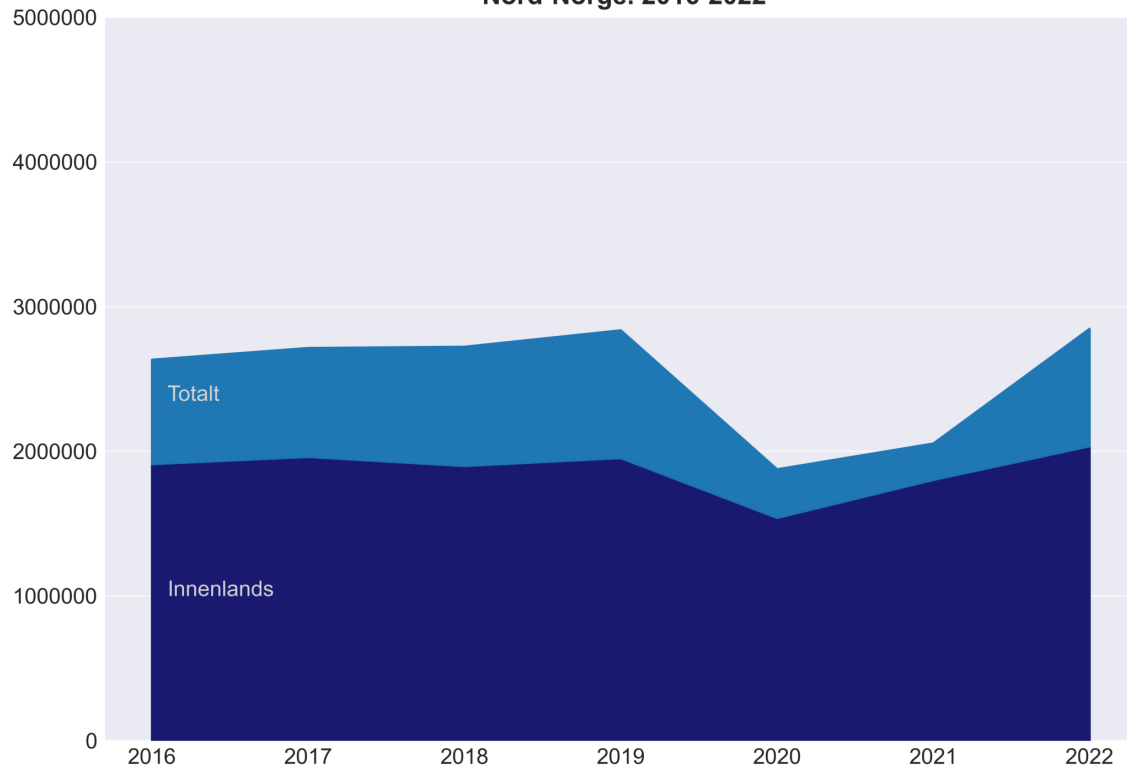
Fra 2016 til 2022 har Nord-Norge hatt en oppgang i hotellkapasitet på litt over 10 prosent (se figur 1). Kapasitetsutnyttelsen i Nord-Norge har vært stabilt litt over 40 prosent av alle hotellsenger til 2019 hvor det skjedde en nedgang i kapasitetsutnyttelsen på grunn av pandemi og reiserestriksjoner. I 2022 har kapasitetsutnyttelsen til hotellene begynt å stige igjen og ligger rett under 40 prosent igjen.

Kilde: Statistics Norway.

Turister sto for 722000 hotellovernattinger i Nord-Norge i 2016 og hadde en topp på over 884000 overnattinger i 2019. På grunn av pandemien og covid-restriksjoner overnattet det kun 253000 turister i 2021. Etter pandemien har tallene tatt seg opp igjen og i 2022 sto turister for 40 prosent av overnattingene i Nord-Norge.

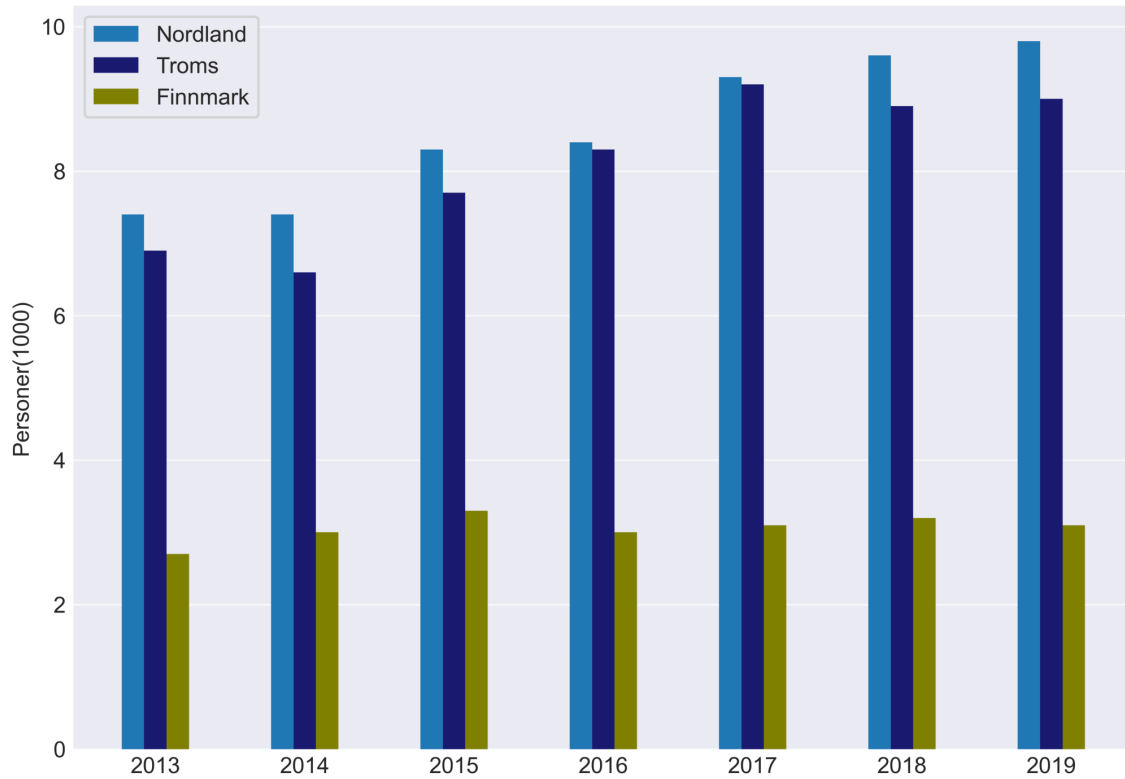
**Figur 2. Overnattinger på hotell, innenlands og utenlandsk.
Nord-Norge. 2016-2022**

Kilde: Statistics Norway.

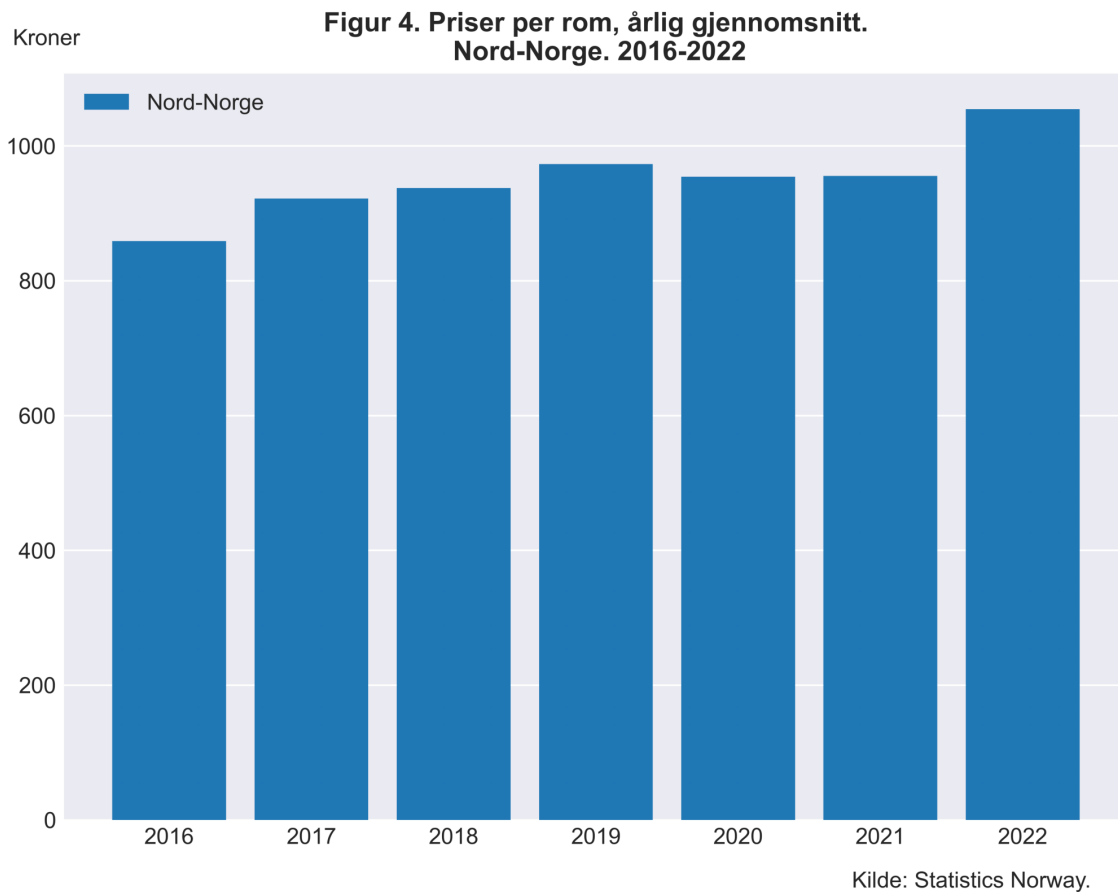
Turisme sysselsetter mange mennesker i Nord-Norge (se figur 3). I 2013 var det 6900 personer som var sysselsatt innenfor turisme i Troms fylke, og i 2019 har det økt til 9000 personer. Dette er en økning på 2100 personer fra 2013. I 2019 var det totalt 21 900 personer som var sysselsatt innenfor turisme i Nord-Norge.

**Figur 3. Sysselsetting i reiselivnæringene etter region.
Nordland og Troms og Finnmark. 2013-2019**

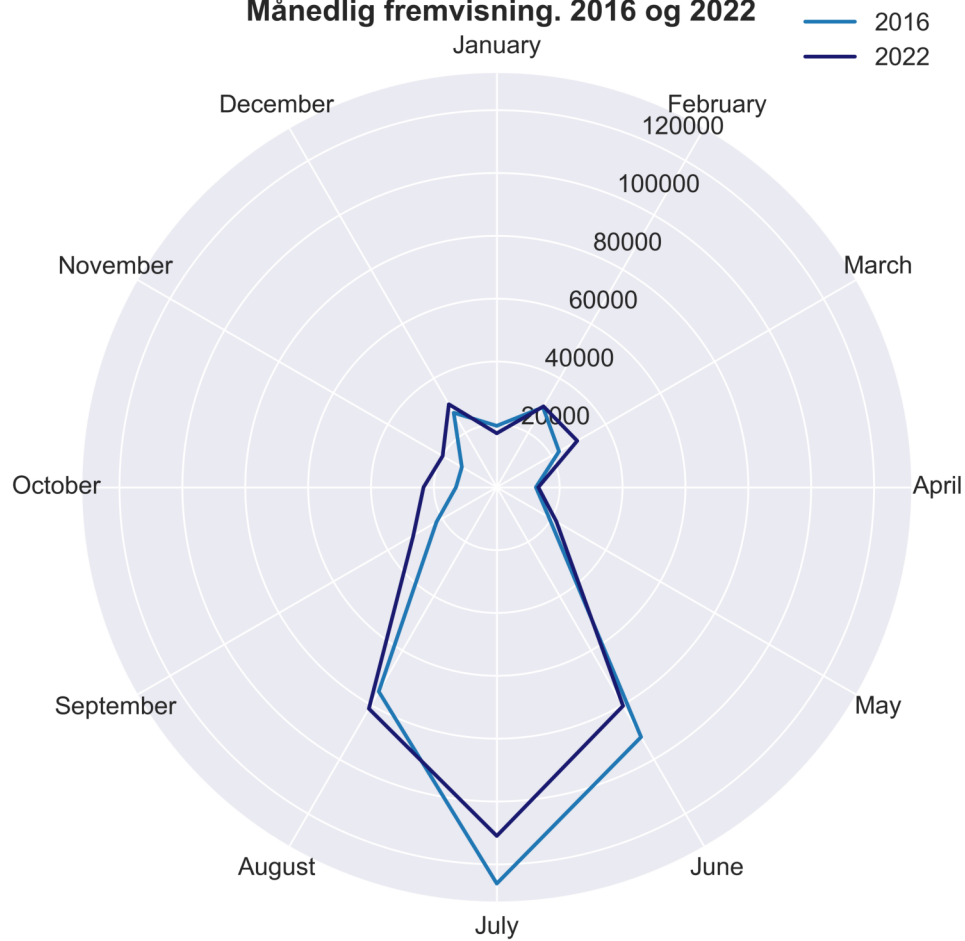
Kilde: Statistics Norway.

Ser man på hotelløkonomien i Nord-Norge så har den hatt en liten økning de siste årene. Den gjennomsnittlige hotellromsprisen var 858 kroner i 2016 og i 2022 var prisen økt til 1054 kroner. Over denne perioden har det blitt en økning på 22.8 prosent i hotellromsprisen.

I figur 5 kan man se hvilke tider på året turister ankommer Nord-Norge. Vi kan se at det er sommermånedene som er mest populære, i 2016 ankom det ca. 126 000 turister i juli måned mens i 2022 har det vært en liten nedgang til 111 000 ankomne turister i samme måned.

**Figur 5. Ankomne turister til Nord-Norge.
Månedlig fremvisning. 2016 og 2022**

Kilde: Statistics Norway.

3. Samfunnsøkonomiske effekter av en turistskatt

4. Konklusjon

Besøksbidrag i Nord-Norge

Referanser

fiskeridepartementet, N.- og (ingen dato) Vurderer destinasjoner for besøksbidrag, Regjeringen.no. Tilgjengelig på: [Link](#) (Accessed: March 20, 2023).

Dvorak, Z., 2019. Bærekraftig turisme i Arktis? En studie av utviklingen på Svalbard (Master's thesis, Nord universitet). Tilgjengelig på: [Link](#) (Accessed: March 20, 2023).

Figur 1, <https://www.ssb.no/statbank/table/13153/> fra SSB tabell 13153

Figur 2, <https://www.ssb.no/statbank/table/13156/> fra SSB tabell 13156

Figur 3, <https://www.ssb.no/statbank/table/09266/> fra SSB tabell 09266

Figur 4, <https://www.ssb.no/statbank/table/13156/> fra SSB tabell 13156

Figur 5, <https://www.ssb.no/statbank/table/13154/> fra SSB tabell 13154